

Dumitru Sinu, alias Nea Mitică, simpaticul și fascinantul meu prieten, neobosit în dezvăluirea celor mai strașnice momente din viața lui din exil, nu-și revărsase nici pe departe „sacul plin cu amintiri”; mă avertizase încă de la prima noastră întâlnire că viața lui este un adevărat roman și iată că spusele lui îmi dovedeau de fiecare dată câtă dreptate avusese! Îi priveam cu admirație fiecare gest, fiecare trăire și tresărire a mușchilor feței, fiecare licărire din privirea lui ageră și inteligentă, pe parcursul relatărilor pline de miez și tâlc, minunându-mă de felul în care transmitea informația și reușea fără prea mult efort să captiveze pe cel ce-l asculta și să-l încante. Neîntrecut artizan al detaliilor, fascinant și jovial, știa într-un mod aparte să îți stârnească curiozitatea, să te transpună în momentele despre care vorbea și să-ți descrețească fruntea, presărând cu abilitate câte-o glumiță aleasă cu grijă și potrivită contextului, astfel încât timpul scurs în prezența lui să îți se pară mereu prea scurt pentru câte ar fi avut de spus... Așa s-a întâmplat și atunci când mi-a povestit despre Nichita Tomescu, un personaj care a jucat un rol deosebit în viața plină de inedit și aventură pe care nea Mitică a trăit-o după plecarea din țară.

„De acum să-mi spui unchiule, iar eu îți spun nepoate!”

Închisoarea Panciova din Iugoslavia a fost locul de unde viața lui nea Mitică a început să-și schimbe cursul și să șerpuiască sinuos pe cărările necunoscutului... Aici, prietenul meu l-a întâlnit pe Nichita Tomescu, un avocat din București care reușise și el să scape din ghearele comuniștilor și pornise în lumea largă pentru a-și făuri o nouă viață.

De cum l-a remarcat pe nea Mitică, Nichita l-a privit îndelung cu ochi scrutători și ageri, căutând să-i pătrundă ființa; s-a apropiat de dânsul și l-a întrebat: „De unde ești?”. „Din zona Sibiului” – i-a răspuns calm prietenul meu. „Aha, bănuiam eu că ești ardelean!” și a continuat pe un ton întrebător și foarte circumspect: „Cine sunt ăștia cu tine? Sunt comuniști?” „Nu, sunt refugiați. Pe noi ne-au trecut legionarii granița” – i-a răspuns nea Mitică, cu aceeași față senină și cu bine cunoscuta cumpătare ardelenască. Cu ochii mari de mirare și surprins de răspunsul ardeleanului, Nichita Tomescu a întrebat imediat: „Păi legionarii treceau granița?”. „Da”, i-a răspuns zâmbind nea Mitică. Lovindu-se cu palma peste frunte, și parcă reproșându-și pentru această carență de informare, avocatul a exprimat cu o undă de regret în glas: „Oooo, cum n-am știut asta?!”

După primele minute de conversație, intuind caracterul puternic și cinstit al lui nea Mitică, l-a bătut prietenește pe umăr și i-a spus zâmbind: „Auzi tu, de acum să-mi spui unchiule, iar eu îți voi spune nepoate. Nu se știe când vom mai avea nevoie unul de altul”. Și așa au făcut! „Cu ăsta înveți cea mai formidabilă meserie!”

Profesorul Ionescu, un alt refugiat bucureștean care era împreună cu nea Mitică în închisoarea

Cand plecam din lume, nu luam cu noi nici greutatea scamei

Scris de Schlachter Arnold
Sâmbătă, 23 Iulie 2011 06:34

din Panciova, l-a întrebat într-o zi: „Măi Mitică, dar cum ai devenit tu nepotul lui Nichita, tu din Transilvania iar el din București?”. „Păi el m-a făcut nepotul lui”, i-a răspuns zâmbind prietenul meu. Atunci profesorul a început să-i dezlege câteva din misterele ce-nvăluiau personalitatea celui cu care, parcă îi era hărăzit să se reîntâlnească mereu de-atunci înainte, pe traiectoria pe care nea Mitică o va urma în exil...

„Cu ăsta înveți cea mai formidabilă meserie. ăsta joacă la cai”, i-a spus Ionescu, destăinuindu-i câte ceva din trecutul avocatului Nichita Tomescu, cunoscut ca unul care „aranja” cursele de cai în București, sport cunoscut din cele mai vechi timpuri ca fiind o ocupație importantă pe care o practicau în timpul liber oamenii bogați. Nichita Tomescu îi plătea pe cei care aveau potențial să câștige și paria pe calul care știa că o să iasă învingător. Era de o agilitate rar întâlnită și de un curaj nebunesc și ceea ce își propunea, realiza întotdeauna.

Nea Mitică și Nichita s-au reîntâlnit în Franța, la Paris. Acolo s-a constituit o asociație a studenților români (care avea în jur de 700 de membri), iar Nichita Tomescu era președintele acestei asociații. Cunoscut în toate cercurile diasporei pariziene, activa cu abilitate în cadrul asociației care se voia a fi strigătul exilului românesc către cei ce nu-și uitaseră obârșia, neamul și valorile culturale.

Neuitându-și hobby-urile, și în Franța, Nichita a început să joace la cursele de cai; punea pariuri pe cai, așa cum făcea odinioară la București. Întotdeauna cu adrenalina în concentrații crescute, avocatul își vedea de drum luptând pentru țelul vieții sale și în același timp amintindu-și mereu de rădăcinile din care se trăgea, de țara în care se formase ca om și ca profesionist.

Deși Parisul nu se compara cu niciun alt loc din lume, el oferind posibilitatea realizării atât profesional cât și pe tărâm spiritual, o mare parte dintre românii refugiați acolo și care au luptat cu mijloacele pe care le-au avut la îndemână împotriva comunismului, au decis să părăsească Franța, în momentul în care a început războiul din Coreea. Principalul motiv care i-a determinat să ia această decizie a fost teama de dominare a comunismului în Europa. Așa că, au traversat Atlanticul plecând în spre Canada, zona Quebec, mai exact la Montreal, unde se vorbea tot franceza. Printre cei care au părăsit atunci Franța au fost, bineînțeles și nea Mitică și „unchiul” său, avocatul Nichita Tomescu...

Tainele prieteniei și secretele „succesului”!

Începută în Iugoslavia la închisoarea din Panciova și continuată la Paris, prietenia lui nea Mitică cu avocatul Nichita Tomescu a rămas constantă, ba mai mult, s-a intensificat după ce au ajuns la Montreal.

Nea Mitică mi-a vorbit multe ore despre acest personaj controversat care știa să ajungă acolo unde își dorea, pe care îl fascina întotdeauna ineditul și risca totul, și care știa să-și direcționeze acțiunile în direcția țintită. Așa a ajuns Nichita Tomescu să practice avocatura, la Montreal. Devenise în scurt timp un avocat recunoscut, neîntrecut în meseria sa. Jurnalele canadiene au scris mult despre el ca fiind cel mai bun avocat din Montreal. A avut clienți din toate sferele sociale, cazuri delicate, rezolvate toate în mod profesionist, beneficiind și de o minte ascuțită, împletită armonios cu un fler deosebit în meseria sa, fapt care l-a făcut celebru pe avocatul român. La un moment dat ajunsese să reprezinte mari mafioți.

Nichita avea doi prieteni apropiați: pe nea Mitică și pe Radu Bumbaru. Când ieșeau cu el la o cafea sau la o cină, le povestea ore în șir despre „secretele” succesului său. „Cel mai greu este să plătești un judecător” - le spunea el. „Dacă nu știi cum să o faci, poți să-ți pierzi meseria”. Și Nichita le povestea că pentru a mitui un judecător el căuta oameni din anturajul acestuia pentru a-i studia preferințele și pentru a afla ce ar putea accepta. Când identifica un judecător care

Cand plecam din lume, nu luam cu noi nici greutatea scamei

Scris de Schlachter Arnold
Sâmbătă, 23 Iulie 2011 06:34

accepta mita, el apela la prietenii acestuia pentru a-l contacta și a-și atinge scopul. Niciodată nu oferea direct cadourile celui vizat pentru a-și rezolva cazurile, era inteligent și agil, și astfel faima lui a crescut și clientela s-a extins în rândurile mafioților care-l preferau pe avocatul român pentru rezolvarea unor cazuri delicate.

De exemplu, trei italieni furaseră un vagon care transporta rom. L-au arestat pe unul dintre ei. Mafioții au mers la Nichita și i-au spus: „Nu contează cât ne costă. Noi vrem să-l scoți afară pentru că trebuie să dăm o altă lovitură mai mare, în altă parte și numai el ne poate ajuta”. Și Nichita a fost angajat!

„Bine, măi Nichita, dar cine plătește?”

Șirul destăinuirilor lui nea Mitică despre avocatul bucureștean a continuat și mă captivase atât de mult încât uitasem cu desăvârșire de trecerea timpului. Stăteam și-i analizam mimica în timpul relatărilor și observam cum mușchii feței se contractă sau se destind, funcție de momentele pe care reușea să le illustreze cu o precizie și minuțiozitate rar întâlnită. Pe măsură ce discuția noastră se adâncea, îmi dădeam seama cât de mult și-a pus amprenta asupra vieții lui Dumitru Sinu personalitatea lui Nichita Tomescu.

„Mergeam cu el la restaurant și ne spunea să comandăm ce dorim”, a continuat nea Mitică și uitându-se în gol, parcă se reîntorcea în timp, retrăind momentele petrecute împreună cu Nichita Tomescu. „Noi întrebam: bine, măi Nichita, dar cine plătește?” la care avocatul răspundea cu un zâmbet complice: „Lasă, că este deja aranjat!”.

„Când plecam din restaurant, la o masă de lângă ieșire erau niște mafioți, care la vederea noastră se ridicau în picioare și-l salutau pe Nichita, făcând o reverență în fața acestuia”, a spus nea Mitică și în ochii lui am zărit pentru o clipă o altfel de strălucire... „Vedeți măi, cine a plătit?”, le răspundea avocatul ieșind din restaurant. Mafioții îi plăteau masa ori de câte ori mergea la un restaurant de lux din Montreal. Era un subiect tabu.

„Unde-s banii?”

Nea Mitică s-a oprit un moment din povestit; l-am văzut cum se luminează la față și izbucnește apoi într-un hohot de râs. Amintirile se derulau cu repeziciune în mintea interesantului și simpaticului meu prieten și nu reușea să-mi povestească în ritmul în care își aducea aminte de acele vremuri. L-am urmat și eu cu un zâmbet, așteptând nerăbdător să aud continuarea poveștii lui Nichita Tomescu.

Își amintise de Radu, un român pe care-l chema așa, dar care era poreclit „Radu Spital” pentru că era prieten apropiat cu directoarea celui mai mare spital din Montreal, la care lucrau zece români, printre care se număra și nea Mitică.

„Radu Spital” împrumutase bani cu dobândă de la un evreu, avocat de profesie. Împrumuta câte 1000 de dolari, apoi 5000, apoi 10.000, apoi 50.000 cu dobândă mare, pe termen scurt și îi returna la timp. Până i-a câștigat încrederea. La un moment dat i-a spus evreului că are nevoie de 250.000 de dolari. Evreul i-a dat suma de bani solicitată, iar Radu a dispărut cu banii.

Autoritățile canadiene l-au prins și l-au băgat în pușcărie. Nichita Tomescu a fost angajat să-l apere. Ajungând la tribunal, evreul l-a acuzat pe Radu de escrocherie. Când și-a început Nichita Tomescu pledoaria în favoarea acuzatului, s-a ridicat în picioare, calm și cu un zâmbet plin de carismă, a vorbit destul de scurt, iar la finalul pledoariei a adresat retoric, o întrebare completului de judecată: „Păi dânsul, ca avocat, nu știa că nu are voie să împrumute bani cu o asemenea dobândă?” Și astfel l-a scăpat Tomescu pe „Radu Spital” de ani grei de pușcărie.

Înainte de proces însă, Nichita Tomescu l-a întrebat pe Radu: „Bine, bine, eu te scot din pușcărie, dar unde-s banii?” Radu i-a răspuns spășit: „Măi Nichita, tu mă întrebi așa ceva? Doar de la tine am învățat: pe ei, pe ei, pe ei!” (adică pe cai). „I-am cheltuit la cursele de cai”.

Cand plecam din lume, nu luam cu noi nici greutatea scamei

Scris de Schlachter Arnold
Sâmbătă, 23 Iulie 2011 06:34

„De atunci a rămas o vorbă printre noi, românii din Montreal: Unde-s banii?”, mi-a spus zâmbind nea Mitică, încheind episodul „Radu Spital”, din povestea lui despre Nichita Tomescu. Aflasem de la prietenul meu amănunte despre jocurile lor: Nichita miza uneori și pe sume exorbitante, cea mai mare sumă ridicându-se la 100.000 de dolari. Erau bani foarte mulți la vremea aceea.

„Tu nu știi nici cine a fost Cicero!”

Cel mai interesant episod din relatarea lui Dumitru Sinu a fost acela în care mi-a povestit cum Nichita i-a tras o palmă logodnicei sale pentru că aceasta i-a spus: „Măi Nichita, tu nu știi nici cine a fost Cicero!”. Înfuriat la maximum, indignat de afrontul care i se adusese prin acuza ce i-o atribuisese logodnica sa, Nichita i-a răspuns roșu de furie: „Eu am dat lucrarea de licență din Cicero și tu ai neobrăzarea să mă insulti și să-mi spui că nu știi cine a fost Cicero?” și i-a tras o palmă zdravă, ca să-l țină minte.

Fata l-a dat în judecată și la proces, judecătorul i s-a adresat: „Domnule Tomescu, am înțeles că v-ați revoltat că v-a spus domnișoara că nu știți cine este Cicero. Vă rog să ne spuneți ce știți dumneavoastră despre Cicero?”. Nichita Tomescu a vorbit mai mult de o oră despre marele filozof. Judecătorul a fost impresionat și a afirmat: „O astfel de pledoarie nu am auzit până acum”, iar Nichita, cu tupeul de care nu ducea lipsă, slavă Domnului, i-a răspuns zâmbind: „Păi unde ai fi vrut să auzi, la Montreal? Așa ceva nu auzi decât în Europa”. Era un tip foarte spontan și îndrăzneț. Apoi, judecătorul s-a întors către fată și i-a spus contrariat: „Să știi că ai scăpat ieftin cu o palmă. Cum ți-ai permis să spui că acest om nu știe cine a fost Cicero?”.

„Toată lumea în genunchi!”

Nea Mitică s-a oprit la un moment dat din povestit; tăcea și se uita într-un punct în care numai el știa ce vede... Așteptam cu sufletul la gură să văd ce urmează pentru că îi simțeam emoția și i-o observam în tremurul abia perceptibil al bărbiei, dar și în cele două boabe de rouă care se chinuiau să nu se rostogolească din ochii prietenului meu și care aveau, de data aceasta, o strălucire aparte.

Calm, cu o atitudine solemnă și admirativă, nea Mitică mi-a povestit apoi o întâmplare de suflet petrecută în locul de închinare al românilor ortodocși din Montreal, biserica ortodoxă pe care o frecventa cu regularitate și el și avocatul bucureștean. Era locul în care se întâlneau când le permitea timpul și își povesteau bucuriile și necazurile inerente ale vieții trăite departe de țară.

Într-o zi în care se afla în acea biserică alături de alți confrăți români, la un moment dat, Nichita Tomescu a strigat: „Toată lumea în genunchi! În dimineața aceasta aveți în mijlocul vostru un sfânt”. Lumea a amuțit pentru câteva secunde și toți cei care erau în biserică au căzut în genunchi. În mijlocul lor se afla poetul Aron Cotruș având o vârstă venerabilă și intimidat fiind de atitudinea surprinzătoare a lui Nichita Tomescu. Acesta avusese plăcerea să-l cunoască pe onorabilul domn Cotruș pe vremea când făcea școala la Brașov. Toți românii din Montreal îl cunoșteau pe Nichita Tomescu, așa că, nu au fost prea surprinși de gestul acestuia. Știau că în ciuda faptului că era plecat de ani buni din România, rămăsese un adevărat patriot și un mare iubitor de cultură.

„Când plecăm din lume, nu luăm cu noi nici greutatea scamei”

Trecuseră deja câteva ore bune de când stăteam și povesteam cu domnul Sinu. Nici n-am simțit cum a trecut timpul și cum poveștile adevărate ale prețiosului meu prieten mi-au captivat atenția și m-au făcut să trăiesc alături de dânsul emoția amintirilor. Știu, da știu, că șirul amintirilor lui încă nu a ajuns la capăt. L-am privit atent și am simțit că mai vrea să-mi spună ceva.

„Nichita Tomescu era un tip foarte cult și vorbea franceza mai bine decât canadienii”, mi-a spus

Cand plecam din lume, nu luam cu noi nici greutatea scamei

Scris de Schlachter Arnold
Sâmbătă, 23 Iulie 2011 06:34

nea Mitică la sfârșitul întâlnirii noastre. „În momentele lui de liniște scria. Avea niște poezii extraordinar de sensibile. Îmi pare rău că nu i le-am cerut. Îmi aduc aminte că una din ele spunea: „Când plecăm din lume nu luăm cu noi nici greutatea scamei”...

Un mare jucător la cursele de cai, acest Nichita Tomescu! Fusese o patimă a lui care durase foarte mulți ani. Într-o zi însă a spus: „Gata, de acum n-am să mai joc” și n-a mai jucat. „Era un om puternic!”, a încheiat nea Mitică și în ochii lui se putea vedea limpede nostalgia anilor trecuți și se puteau citi sentimentele care-l legaseră atât amar de vreme de avocatul Nichita Tomescu, omul care i-a marcat puternic existența și de la care a avut ce învăța de-a lungul timpului...